

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนในสังคมไทย กำลังเสื่อมลงอย่างเห็นได้ชัดเจน เห็นได้จากเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้แก่ การตกเป็นทาสของเกมคอมพิวเตอร์ การนิยมประลองความเร็วโดยการแข่งรถ มีพฤติกรรมเป็นนักชิงวิ่งราว การเป็นสแก๊ว การใช้ความรุนแรงในการตัดสินและข้อขัดแย้ง มีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น การเข้าถึงสารเสพติดง่าย และขาดหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ไม่เห็นความสำคัญของหลักศาสนา ค่านิยมความเป็นไทย ความสัมพันธ์กับคนในครอบครัวค่อนข้างเปราะบาง ติดเพื่อน ติดสื่อและให้ความสำคัญด้านวัตถุมากกว่าความมีคุณธรรม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552 : 4) จากรายงานสถิติในงานวิจัยตัวบ่งชี้สภาวะการณ์เด็กและเยาวชน ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (http://www.m-society.go.th/content_stat_detail.php?) พบว่า เด็กมัธยมต้นที่เกี่ยวกับเพื่อนตอนกลางคืนเป็นประจำ 5.38 % เคยมีเพศสัมพันธ์ 9.47 % คิดว่าจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนเรียนจบ 5.28 % เด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี มีบุตรก่อนวัยอันควร 3.04 คน อายุต่ำกว่า 20 ปี 95.74 คน (ประชากร 797,356 คน) พบเห็นการเสพยาเสพติดในสถานศึกษา 13.96% จำนวนเด็กขอรับการบำบัดยาเสพติด 5.44 % ดื่มเหล้าเป็นครั้งคราวถึงประจำ 22.39 % สูบบุหรี่เป็นครั้งคราวถึงประจำ 11.50 % เด็กอายุ 18 ปีลงไปพยายามฆ่าตัวตาย 29.05 % และฆ่าตัวตายสำเร็จ 2.97 % ต่อประชากรแสนคน เด็กถูกส่งเข้าสถานพินิจ 67.85 % จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมเหล่านี้มาจากการขาดความสำนึกและความประพฤติก่อให้เกิด ขาดการกลั่นกรอง และการเลียนแบบจากบุคคลใกล้ชิดเช่น พ่อแม่ ครูและเพื่อน

เด็กเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาเด็กให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพ ให้เป็นคนดี คนเก่งและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสามารถดำรงชีพในสังคมอย่างมีความสุข เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 2 มาตรา 6 ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” โดยยึดการจัดการศึกษาให้เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรมใน หมวด 4 มาตรา 23 ซึ่งเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการ

เรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของผู้เรียนในแต่ละระดับ และมาตรา 24 (4) การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา(กรมสามัญศึกษา. 2546 : 5 - 12) เพื่อให้เด็กมีความฉลาดทางจริยธรรม (Moral Quotient) ซึ่งเป็นคุณธรรมที่ดีหรืออีกนัยหนึ่งคือระดับความเห็นแก่ตัว การรับรู้และเข้าใจ รู้จักรับผิดชอบชั่วดีแยกแยะสิ่งที่ถูกต้องและสิ่งที่ไม่ถูกต้องออกจากกัน จะเลือกประพฤติตนให้สอดคล้องกับความถูกต้องด้วยความตั้งใจและเจตนาที่ดีงามในทุกสถานการณ์ รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เคารพให้เกียรติและมีความยุติธรรม ให้สอดคล้องกับความดีงาม ในการพัฒนาเด็กให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่สภาพแวดล้อมทางบ้าน สภาพแวดล้อมทางโรงเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ดังนั้นครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด โดยเฉพาะการอบรมเลี้ยงดูเป็นความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ และลูก ซึ่งพ่อแม่ นับว่าเป็นบุคคลแรกที่จะช่วยให้เด็กมีการพัฒนาการด้านต่างๆ อย่างเหมาะสม และก่อให้เกิดคุณลักษณะในตัวเขาตามที่ตั้งความต้องการ ซึ่งโรเบิร์ต โคลล์ (http://www.elib-online.com/doctors47/child_mq001.html) กล่าวว่า การเลี้ยงดูให้มีคุณธรรมไม่สามารถฝึกฝนหรือจัดเวลาได้ในเวลาสั้น ๆ แต่เป็นเรื่องที่ต้องฝึกมาแต่เด็กอย่างต่อเนื่อง เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการพัฒนาจริยธรรมของเด็ก (อรรถญา กาญจนนา. 2549 : 1) เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูอย่างมีเหตุผลจะมีพฤติกรรมไปในทางที่ดี คือมีจริยธรรมระดับสูง ส่วนเด็กที่มีการเลี้ยงดูไม่เหมาะสม จะมีพฤติกรรมไม่พึงปรารถนา และสร้างปัญหาในสังคม

โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งที่ใกล้ชิดกับเด็กรองจากครอบครัว โรงเรียน ได้ถูกคาดหวังว่าจะเป็นสะพานเชื่อมระหว่างโลกของวัยรุ่นกับ โลกของผู้ใหญ่ โรงเรียนเป็นแหล่งที่ให้ความรู้ที่สอนให้เด็กได้ใช้กระบวนการทางความคิดและทักษะชีวิตในทุก ๆ ด้าน บุคคลที่เข้ามามีบทบาทใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุดคือเพื่อน เวลาที่มีปัญหาเขาจะปรึกษาเพื่อนลอกเลียนแบบพฤติกรรมเพื่อนที่ตนสนิท ทำตามเพื่อน เข้าข้างเพื่อนแม้รู้ว่าเพื่อนเป็นคนผิด ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มอย่างเต็มที่ ฉะนั้นกลุ่มเพื่อนสนิทมีส่วนในการพัฒนาความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนด้วย ครูเป็นอีกบุคคลหนึ่งที่ใกล้ชิดกับเด็ก เด็กจะชอบเลียนแบบครูที่ตนเองชื่นชอบเป็นแบบอย่าง เด็กจะเชื่อฟังครูมากกว่าบิดามารดา ดังนั้นสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีส่วนในการพัฒนาความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนด้วย นักเรียนจะมีพฤติกรรมดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับปลูกฝังของสถาบัน ดังกล่าว (สุพัตรา สุภาพ. 2529 : 28-29) การพัฒนาความฉลาดทางจริยธรรมที่กระทำกันมากคือ การปลูกฝังในระบบโรงเรียน โดยเฉพาะในการศึกษาภาคบังคับเนื่องจากเด็กมีความไวต่อ

การปลูกฝังจริยธรรม เพราะเป็นวัยที่บริสุทธิ์สามารถซึมซับสิ่งที่ดีงามได้ง่าย การพัฒนาจริยธรรม จะเริ่มก่อตัวในเด็กตั้งแต่แรกเกิดซึ่งเด็กในวัยนี้เป็นการรับรู้และยินยอมรับจริยธรรมประเพณีจาก บุคคลอื่นที่ละน้อยจากสังคมที่ตนอาศัยอยู่ และสุริยเดว ทรีปาตี (<http://www.trf.or.th>) เห็นว่าเด็ก ควรได้รับการเสริมสร้างทั้งจากครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา และสังคมโดยรวม อริยะ สุพรรณเกษย์ (2545 : 32) กล่าวว่าความฉลาดทางจริยธรรมและศีลธรรม เป็นความสามารถ ของบุคคลในการเรียนรู้และปฏิบัติตนในด้านจริยธรรมและศีลธรรมตามกรอบประเพณีที่ดีงาม ของศาสนา วัฒนธรรม และค่านิยมของสังคมที่ตนอาศัยอยู่

นอกจากนี้การคิดวิเคราะห์ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการดำเนินชีวิตในยุค ปัจจุบัน (วนิช สุรารัตน์. 2547 : 123) เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่แทรกซึมวิถี ชีวิตของผู้คนในสังคมทุกรูปแบบ ซึ่งผลกระทบเหล่านี้ตกอยู่กับเยาวชนที่ขาดทักษะในด้านการคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม แต่ หากบุคคลใดรู้จักคิดวิเคราะห์แยกแยะ ส่วนที่เป็นเท็จหรือเป็นจริง ก็จะช่วยให้ตัดสินใจได้อย่าง ฉลาด การคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถในการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบต่างๆ ของสิ่งหนึ่ง สิ่งใดและหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาความจริงหรือสิ่งที่ สำคัญของสิ่งนั้น (สุวิทย์ มูลคำ. 2547 : 9) โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งถือว่าเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นวัยที่กำลังก้าวไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ เป็นวัยแห่งการ ปรับตัว เป็นวัยแห่งปัญหาและเป็นวัยที่พร้อมจะแสวงหา และพัฒนาเอกลักษณ์ของตน ถ้าหาก วัยรุ่นคนใด สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีแล้วก็จะเป็นผู้ที่มีสุขภาพ กายและสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ตรงกันข้ามกับวัยรุ่นที่ปรับตัวไม่ได้อาจเกิดจากความคับข้องทาง จิตใจ และเกิดการปรับตัวที่ไม่เหมาะสม (เดิมศักดิ์ ทพวิษ. 2546 : 65)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้มีผู้ที่สนใจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางจริยธรรม เช่นธิดารัตน์ ราชสีห์ (2549 : 48 - 49) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางจริยธรรม ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง ด้านเพศ ที่พักอาศัย การศึกษา อาชีพและสถานภาพของบิดามารดาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางจริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามระดับผลการเรียน ที่อยู่อาศัยของนักเรียนใน ปัจจุบันระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดาและสถานภาพสมรสของบิดามารดา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติและอรรถัญญา กาญจนนา (2549 : 1) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์ กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่าง การอบรมเลี้ยงดู พฤติกรรมการสอนของครู และการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา กับการให้เหตุผล เชิงจริยธรรม พบว่า การอบรมเลี้ยงดู พฤติกรรมการสอนของครู และการจัดกิจกรรมของ

สถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมและตัวแปรพยากรณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม คือการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา การอบรมเลี้ยงดู และพฤติกรรมการสอนของครู

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า ความฉลาดทางจริยธรรมมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเด็กไทย ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข การทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางจริยธรรม จะทำให้การพัฒนาเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษาโมเดลความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางจริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดมหาสารคาม เมื่อทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางจริยธรรมแล้วผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนสามารถนำปัจจัยที่มีอิทธิพลนี้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเกิด ความฉลาดทางจริยธรรม ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ที่มุ่งการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางจริยธรรมมีอะไรบ้าง
2. โมเดลความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดมหาสารคาม มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ ลักษณะอย่างไร
3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลความฉลาดทางจริยธรรม มีลักษณะอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของ โมเดลความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดมหาสารคาม กับข้อมูลเชิงประจักษ์
3. เพื่อศึกษาปัจจัยอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางบ้าน สภาพแวดล้อมทาง โรงเรียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียน
2. โมเดลความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางจริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดมหาสารคาม มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
3. ตัวปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางบ้าน สภาพแวดล้อมทาง โรงเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

- 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2553 ในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 27,923 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2553 ในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 582 คน โดยใช้สูตรของทาโร ยามานะ (ไพศาล วรคำ, 2552 : 98 - 99) ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรแฝงภายนอก ได้แก่

2.1.1 สภาพแวดล้อมทางบ้าน ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้คือเศรษฐกิจของครอบครัว สื่อมวลชนภายในบ้าน เพื่อนบ้าน ความสัมพันธ์ของสมาชิก และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

2.1.2 สภาพแวดล้อมทางโรงเรียนประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้คือพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อน พฤติกรรมของครู กิจกรรมส่งเสริมความฉลาดทางจริยธรรม

2.2 ตัวแปรแฝงภายใน ได้แก่

2.2.1 ความฉลาดทางจริยธรรม ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ คือมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง ความเชื่ออำนาจในตน ทศนคติ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ และเหตุผลเชิงจริยธรรม

2.2.2 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ คือ

ความสามารถวิเคราะห์ความสำคัญ ความสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และความสามารถวิเคราะห์หลักการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โมเดลความสัมพันธ์ของปัจจัย หมายถึง รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจาก การคิดวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมทางบ้าน สภาพแวดล้อม ทางโรงเรียนเพื่อใช้อธิบายอิทธิพลที่ส่งผลต่อความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียน

2. ความฉลาดทางจริยธรรม หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการรับรู้แนวทางการประพฤติปฏิบัติ อันเป็นประโยชน์และมีความถูกต้องดีงาม วัตถุประสงค์ของนักเรียนด้วยแบบวัดความฉลาดทางจริยธรรม ประกอบด้วย

2.1 มุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง หมายถึง การวางแผนเป้าหมายระยะสั้น และระยะยาว รู้จักบังคับตนให้อดได้รอได้ เพื่อประโยชน์ที่มากกว่าหรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคต

2.2 ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง เห็นความสำคัญของอนาคตเชื่อว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เชื่อว่าผลดีและผลเสียที่เกิดกับคนนั้นส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการกระทำของตนเองทั้งในอดีต และอนาคต

2.3 ทักษะค่านิยมที่เกี่ยวกับคุณธรรม หมายถึง มีเจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ตน ตัดสินใจกระทำโดยไม่คิดถึงแต่ประโยชน์ส่วนตนฝ่ายเดียว และมีคุณธรรมในการดำรงชีวิต

2.4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความมุ่งมั่นบากบั่นฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อความดี และทำงานอย่างขยันขันแข็ง เพื่อบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งนี้ก็เพื่อความสุขของตนเอง

2.5 เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง บุคคลที่เห็นแก่ตัวน้อยแต่เห็นแก่บุคคลอื่น เห็นแก่ส่วนรวม และเห็นแก่หลักการหรืออุดมคติมากกว่า

3. การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการใช้ปัญญาแยกแยะส่วนประกอบองค์ประกอบ หรือความสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยใช้หลักเหตุผลเพื่อตอบคำถามหรือใช้ในการตัดสินใจ

3.1 การวิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง การพิจารณาหรือจำแนกการประพฤติปฏิบัติอันเป็นประโยชน์และมีความถูกต้องดีงาม

3.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง การค้นหาความเกี่ยวข้องระหว่างการประพฤติปฏิบัติ อันเป็นประโยชน์และมีความถูกต้องดีงาม ว่าสองชิ้นส่วนใดสัมพันธ์กัน

3.3 การวิเคราะห์หลักการ หมายถึง ความจริง วิธีการหรือกฎเกณฑ์ที่นำมาใช้เป็นพื้นฐานของการกระทำหรือการประพฤติปฏิบัติ อันเป็นประโยชน์และมีความถูกต้องดีงาม

4. สภาพแวดล้อมทางบ้าน หมายถึง สิ่งต่างๆที่อยู่ล้อมตัวนักเรียนที่มีอยู่ในบ้าน ประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัวแปรดังนี้

4.1 เศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง รายได้รวมของทุกคนที่สามารถทำงานได้ในครอบครัว

4.2 สื่อมวลชนภายในบ้าน หมายถึง เนื้อหาที่ครอบครัวได้รับจากโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสารต่างๆ และอินเทอร์เน็ต

4.3 เพื่อนบ้าน หมายถึง สภาพครอบครัว และลักษณะนิสัยของเพื่อนบ้าน ชุมชน วัฒนธรรมในสังคม

4.4 ความสัมพันธ์ของสมาชิก หมายถึง ลักษณะความสัมพันธ์ความผูกพัน รักใคร่กันระหว่างพี่น้อง ผู้ปกครอง

4.5 การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง การที่พ่อแม่ร่วมกันรับผิดชอบเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันการตัดสินใจภายในครอบครัว เกิดขึ้นจากการเห็นชอบของสมาชิกในครอบครัวโดยถือเอาความสุข ของส่วนรวมเป็นส่วนใหญ่ ลูกมีโอกาสใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ และรับผิดชอบต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัว

5. สภาพแวดล้อมทางโรงเรียน หมายถึง สิ่งต่างๆที่อยู่ล้อมตัวนักเรียนในโรงเรียน ประกอบด้วยตัวแปร 3 ตัวแปรดังนี้

5.1 พฤติกรรมของกลุ่มเพื่อน หมายถึง การแสดงออกของกลุ่มเพื่อนที่นักเรียนรวมกลุ่มหรือเข้าไปเกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน

5.2 พฤติกรรมของครู หมายถึง การแสดงออกระหว่างครูกับนักเรียนที่ปฏิบัติต่อกันทั้งในด้านการเรียนการสอนและการปกครองมี 3 ลักษณะ คือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนแบบประชาธิปไตย ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนแบบอัตตาธิปไตย และ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนแบบปล่อยปละละเลย

5.3 กิจกรรมส่งเสริมความฉลาดทางจริยธรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความฉลาดทางจริยธรรม

6. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีการศึกษา 2553 ในจังหวัดมหาสารคาม โดยไม่รวมโรงเรียนขยายโอกาส

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางจริยธรรมเพื่อเป็นสารสนเทศในการพัฒนาหาแนวทางส่งเสริมความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียน
2. เป็นแนวทางจัดกระทำปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนนำไปสู่การพัฒนาความฉลาดทางจริยธรรมของนักเรียนให้สูงขึ้น
3. เป็นแนวทางที่ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผน จัดการศึกษาที่เอื้อต่อการเกิดความฉลาดทางจริยธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY